

Verksamhetsberättelse för 2011

Innehållsförteckning

1. Funktionärer
 - 1.1. Stämмоvalda funktionärer
 - 1.2. Övriga funktionärer
 2. Styrelsearbete
 3. Medlemmar
 4. Informationsspridning
 - 4.1. Utskick till medlemmarna
 - 4.2. Hemsidan
 - 4.3. Massmedia
 5. Aktiviteter för medlemmarna
 6. Projekt
 - 6.1. Björkbacken/Pettsons hage
 - 6.2. Fjärilarnas marker i Stora Vika
 - 6.3. Havskampanjdag i Nynäshamn
 - 6.4. Steget Före-kurs
 - 6.5. Svampinventering med Stockholms Svampvänner
 - 6.6. Bildande av vattenråd för Himmerfjärden och Kaggfjärden
 7. Skrivelser i planärenden
 8. Övrigt
- Bilaga A. Vår- och sommarprogrammet
Bilaga B. Programmet för Havskampanjdagen

1. Funktionärer

1.1. Stämموvalda funktionärer

	T.o.m. årsstämman 2011	Fr.o.m. årsstämman 2011	Mandat utgår vid årsstämman
<i>Styrelse</i>			
Ordförande	Tore Söderqvist	Tore Söderqvist	2012
Kassör	Staffan Lundquist	Staffan Lundquist	2013
Sekreterare	Malena Karlsson	Malena Karlsson	2012
Ledamot	Elisabeth Olsson Adolfsson	Lisa Lundin	2013
	Gun Svedman	Gun Svedman	2013
Suppleant	vakant	Elisabeth Olsson Adolfsson	2012
<i>Valberedning</i>			
	Anders Björlin (sam.k.)	Anders Björlin (sam.k.)	2012
	Erik Läppälä	Erik Leppälä	2012
<i>Revisorer</i>			
	Anders Björlin	Anders Björlin	2012
	vakant	vakant	
Suppleant	Jan Norlin	Jan Norlin	2012

1.2. Övriga funktionärer

Hemsidesansvarig: Jan Norlin.

2. Styrelsearbete

Styrelsen har hållit styrelsemöten den 27 januari, 15 mars, 20 mars, 26 april, 7 juni, 9 oktober och 3 december och i övrigt haft kontakter via telefon, e-post och i anslutning till medlemsaktiviteterna.

3. Medlemmar

Följande tabell visar medlemsantalet per 31 december under åren 2001-2010:

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Huvudmedlemmar	315	336	323	313	305	314	315	343	366	396
Familjemedlemmar	127	198	182	172	186	205	210	217	218	249
Totalt medlemsantal	442	534	505	485	491	519	525	560	584	645
Procentuell förändring		+21 %	-5 %	-4 %	+1 %	+6 %	+1 %	+7 %	+4 %	+10 %

Från och med 2011 började Svenska Naturskyddsföreningen räkna sitt medlemsantal på ett nytt sätt, nämligen som det totala antalet personer som varit med i föreningen någon gång

under året. Det är detta medlemsantal som används som underlag för den återbäring som NNF får från Svenska Naturskyddsföreningen, för 2011 20 kr per fullbetalande medlem plus 3500 kr som ett fast belopp. Antalet medlemskap i NNF under 2011 var 429 fullbetalande och 297 familjemedlemmar, dvs. totalt 726 medlemmar. Detta innebär en återbäring till NNF för 2011 på $429 \times 20 + 3500 = 12080$ kr.

4. Informationsspridning

4.1. Utskick till medlemmarna

Ett utskick gjordes till medlemmarna under året: vår- och sommarprogrammet. Programmet finns i bilaga A. De medlemmar som fick programmet med vanlig post tillfrågades om vilka som framledes vill ha utskick per e-post i stället. Cirka 30 medlemmar exklusive NNF:s funktionärer var registrerade i e-sändlistan den 31 december 2011. Programmet lades dessutom ut på NNF:s hemsida.

4.2. Hemsidan

NNF:s hemsida (www.naturskyddsforeningen.se/nynashamn) är ett viktigt instrument för att sprida information om föreningens arbete. Jan Norlin har varit ansvarig för hemsidan under 2011 och dels utvecklat dess utformning och dels löpande lagt in nytt material, exempelvis information om föreningens programpunkter och skrivelser.

4.3. Massmedia

Information om programpunkter förs vanligen in som föreningsmeddelanden i Nynäshamns Postens föreningspalt. Ibland tar NP även in programpunkterna i "På Gång"-spalten.

Under året publicerades bland annat följande nyhetsartiklar i vilka NNF nämndes:

- "Gå en guidad tur bland fjärilar" (NP 10 juni 2011)
- "Blåvingepar älskade på Vikas fjärilsstig (NP:s förstasida 14 juni 2011)
- "På spaning efter fjärl i Vika (NP 14 juni 2011)
- "Heldag i havsmiljöns tecken" (NP 5 augusti 2011)
- "Ett skepp kommer lastat med...en hel massa miljö- och havskunskap" (NP 12 augusti 2011)
- "Möte om vattenvård vid Himmerfjärden" (NP 15 november 2011)
- "Stort intresse för vattenvård vid Himmerfjärden" (NP 22 november 2011)

Dessutom publicerades följande insändare skrivna av funktionärer i NNF:

- "Politisk enighet om cykelväg" (Tore Söderqvist, NP 18 mars 2011)

5. Aktiviteter för medlemmarna

Onsdagen den 23 februari: I Nynäshamns Församlingshem berättade Giggi Sahlstrand och Eva Stenvång Lindqvist om hur man kommer igång med fågelskådning – och håller intresset vid liv. En kväll i samarbete med Nynäshamns Ornitologiska Förening. Ca tolv deltagare.

Tisdagen den 8 mars: En kväll om varg och andra rovdjur i Nynäshamns Segelsällskaps klubbhus, Nynäshamn. Gun Svedman visade bilder och berättade om sina erfarenheter av vargar. Deltagarna fick kunskaper om hur vargen visar vilken sinnesstämning den är i, och de argument som förs fram för vargjakt synades i sömmarna. Även detta arrangemang gjordes i samarbete med Nynäshamns Ornitologiska Förening. Ca 25 deltagare.

Söndagen den 20 mars: Årsmöte i Nynäshamns Segelsällskaps klubbhus, Nynäshamn. Åtta deltagare. Efter årsmötet promenad till Lövhagen för att titta på nordgränsen till det föreslagna naturreservatet. Vid Lövhagen demonstrerade Lisa Lundin några utomhuspedagogiska övningar.

Söndagen den 27 mars: Røjning i Pettsons hage, se även avsnitt 6.1. Tre deltagare.

Torsdagen den 7 april: Ugglevaka i samarbete med Nynäshamns Ornitologiska Förening. Guide: Karl-Erik Sundström.

Söndagen den 12 juni: Fjärilarnas Dag i Stora Vika med Maria Landin och Göran Palmqvist som guider, se även avsnitt 6.2. Cirka 65 deltagare.

Torsdagen den 11 augusti: Havskampanjdag i Nynäshamn, se även avsnitt 6.3.

Torsdagen den 1 september: Slätter i Pettsons hage tillsammans med lärare, elever och föräldrar från Sunnerbyskolan, se även avsnitt 6.1. Cirka 30 deltagare.

6. Projekt

6.1. Björkbacken/"Pettsons hage"

NNF fortsatte under 2011 med sitt bidrag till skötseln av hagmarken Björkbacken ("Pettsons hage") vid Torp i Sorunda. Den natursköna hagen har höga naturvärden som hotas av igenväxning. Sedan några år tillbaka har den varit föremål för projektet *Först UTE sedan IT*, med Sunnerbyskolan och Naturskolan som ansvariga. NNF hoppas kunna bidra till en hävd av hagen som bevarar och berikar dess naturvärden. Skötselplanen är tillgänglig för nedladdning via NNF:s hemsida.

Två medlemsaktiviteter anordnades i Pettsons hage under 2011: Røjning (27 mars) och slätter tillsammans med lärare, elever och föräldrar från Sunnerbyskolan (1 september).

NNF ansökte 2010 om 5000 kr från Nynäshamns kommuns miljö- och klimatfond för fyra åtgärder kopplade till den del av hagen som sköts som en slätteräng:

1. Byta ut det gamla fårstängslet runt slätterängen.
2. Byta ut dåliga stängselstolpar.
3. Göra en stätta med vars hjälp det blir enkelt att ta sig över stängslet in i slätterängen.
4. Göra en informationsskylt som berättar om slätterängens skötsel och värden.

Nynäshamns kommun godkände ansökan. Under 2010 genomfördes åtgärd 1-2 och under 2011 genomfördes åtgärd 3-4. Stättan tillverkades av föreningen Kulturlandskaparna i Stockholms län.

6.2. Fjärilarnas marker i Stora Vika

NNF driver tillsammans med Nynäshamns kommun projektet *Fjärilarnas marker i Stora Vika*, som har finansierats av statliga naturvårdsmedel (LONA). Projektet går bland annat ut på att gynna den rika insektsfaunan runt kalkstensbrottet genom röjningar samt att utforma en natur- och kulturstig som med hjälp av skyltar informerar om området. Nynäshamns kommun ansökte hos Länsstyrelsen om nya LONA-medel våren 2010 för perioden 2010-2013 med NNF som medfinansierare i form av fortsatt ideellt arbete. Ansökan godkändes av Länsstyrelsen.

På Fjärilarnas Dag den 12 juni guidades cirka 65 deltagare längs natur- och kulturstigen av Maria Landin och Göran Palmqvist.

I övrigt ansvarade NNF bl.a. för följande under 2011:

- Borttagande av sly längs vägkanter med hjälp av NNF:s motorröjsåg.
- Förslag till kommunen om prioriteringar beträffande röjningsinsatser.
- Inspektion av skyltarnas status efter vintern.
- Slyröjning på hållmarker.
- Markering av områden att avverka under vintern 2011/12.

6.3. Havskampanjdag i Nynäshamn

Torsdagen den 11 augusti lade galeasen m/s Shamrock till i Nynäshamns hamn som en del av Svenska Naturskyddsföreningens Havskampanj 2011. NNF beslutade att samverka med m/s Shamrock för att skapa uppmärksamhet kring galeasens besök och anordna ett antal lokala aktiviteter. Genom samarbete med Nynäshamns kommun såg NNF till att Shamrock fick en central förtöjningsplats utan kostnad. Ca 800 barn och vuxna besökte Shamrock under den dag då galeasen låg förtöjd i Nynäshamn.

NNF organiserade följande aktiviteter under den 11 augusti, se även programmet i bilaga B:

- Anna Ljungdell, kommunstyrelsens ordförande i Nynäshamns kommun, höll på NNF:s inbjudan ett invigningstal.
- Besök i kommunens våtmark Alhagen. Ca 20 deltagare deltog i en ca 2 timmars exkursion med sakkunnig ledning av kommunens tidigare VA-chef Lars Hagelin.
- Aktiviteter med barn och vuxna vid snorkelleden i Drottningviken i Nynäshamn. Ca 10 deltagare guidades av ledare från m/s Shamrock och av Gabrielle Carlsson, en av de f.d. elever vid Nynäshamns Gymnasium som har skapat snorkelleden.
- Informationsmöte om Nynäshamns kommuns havsmiljöarbete. Kommunens tjänstemän Jonas Qvarfordt och Malin Qviberg berättade om arbetet. Ca 20 deltagare.
- Lisa Lundin från NNF informerade om den båtbottentvätt som finns i Nynäshamns gästhamn för ca 20 åhörare.

NNF:s funktionärer under havskampanjdagen var Lisa Lundin, Staffan Lundquist, Gun Svedman och Tore Söderqvist.

Deltagarna till Alhagen respektive Drottningviken transporterades med buss, vilket sålunda blev 2011 års aktivitet med *Naturbussen*. För turerna med Naturbussen under 2009 och 2010, se föregående verksamhetsberättelser.

För att genomföra de lokala aktiviteterna sökte och erhöll NNF bidrag för annonsering, bussturer, guidning m.m. från Svenska Naturskyddsföreningen och Nynäshamns kommuns miljö- och klimatfond.

6.4. Steget Före-kurs

Den 16-17 september organiserade NNF och Naturskyddsföreningens kretsar i Botkyrka-Salem, Haninge, Huddinge, Tyresö och Södertälje en kurs i Steget Före-metoden med Mats Karström som ledare. Steget Före-metoden är ett sätt att med hjälp av signalarter identifiera skogar med höga naturvärden. Mats Karström höll en föreläsning om metoden i Broängsgården i Tumba på kvällen den 16 september och ledde sedan en fältdag i skogarna vid Skutan i Haninge den 17 september. Föreläsningskvällen samlade ca 30 deltagare och fältdagen 18 deltagare. Deltagare från NNF var Malena Karlsson, Lisa Lundin, Gun Svedman och Tore Söderqvist.

Steget Före-kursen var ett led i ett arbete att öka kunskaperna hos aktiva i NNF om identifiering av höga naturvärden. Kursen finansierades genom projektbidrag från Svenska Naturskyddsföreningen. Dessutom sökte och erhöll NNF bidrag från Nynäshamns kommuns miljö- och klimatfond, vilket möjliggjorde bokinköp av fälthandböcker.

6.5. Svampinventering med Stockholms Svampvänner

Stockholms Svampvänner valde under 2011 att förlägga sin årliga höstexkursion till Nynäshamns kommun. Exkursionen ägde rum den 24 september under ledning av Stockholm Svampvänner ordförande Mattias Andersson. Exkursionsmålen valdes i samråd med NNF. Med avsikt valdes tre områden som för närvarande inte är föremål för naturskydd, men som har så stor potential för att skyddas att svampinventeringsresultat kan bli användbara: Stenbyskogen vid Stenby i Sorunda, Pettsons hage vid Torp i Sorunda och Fjärilarnas Marker i Stora Vika. Inventeringsresultaten för Stenbyskogen och Pettsons hage blev intressanta (se nedan) och har rapporterats till Nynäshamns kommun.

Stenbyskogen: 121 svamparter noterades varav sex rödlistade arter, bl.a. porslinsspindling. Flera rödlistade taggsvampar, fingersvampar och spindlingar indikerar en riktig gammelskog med lång skoglig kontinuitet.

Pettsons hage: Inga rödlistade arter noterades, men däremot åtta vaxingar vid ett och samma tillfälle. Enligt ett förslaget kvalitetsindikatorssystem för ängsmarker kan Pettsons hage därmed klassas som en ängsmarkslokal av regional betydelse.

6.6. Bildande av vattenråd för Himmerfjärden och Kaggfjärden

Inrättandet av vattenråd är en viktig del av införandet av EU:s ramdirektiv för vatten. Tanken med vattenråden är bl.a. att få en god lokal förankring beträffande idéer och genomförande av åtgärder som syftar till en bättre yt- och grundvattenkvalitet. Under 2011 togs ett initiativ att bilda ett vattenråd för Himmerfjärden och Kaggfjärden. Tillrinningsområdet för Himmerfjärden innefattar en stor del av Sorunda. En arbetsgrupp formerades, i vilken ingick

representanter för NNF, Naturskyddsföreningen i Södertälje, Himmerfjärdens Naturvårdsförening, Himmerfjärdsverket/Syvab, markägare samt Botkyrka, Nynäshamn och Södertälje kommuner. Arbetsgruppen arrangerade ett första öppet möte i Sorunda bygdegård onsdagen den 16 november, vilket samlade ca 70 deltagare. Intresset för ett vattenråd var fortsatt stort vid ett andra öppet möte på Himmerfjärdsverket/Syvab den 26 januari 2012, där de ca 90 deltagarna tog ett principbeslut om att bilda ett Himmerfjärdens och Kaggfjärdens Vattenråd.

7. Skrivelser i planärenden m.m.

NNF bevakar pågående planärenden m.m. och deltar i samråd efter förmåga. Under 2011 gav NNF synpunkter på kommunens utställda förslag till översiktsplan. Synpunkterna finns redovisade nedan.

Nynäshamns kommun
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
149 81 Nynäshamn

2011-09-30

Synpunkter på utställt förslag till översiktsplan för Nynäshamns kommun

Vi har tagit del av det utställda förslaget till översiktsplan (ÖP) och vill härmed överlämna våra synpunkter på förslaget. I avsnitt 1-4 nedan finns synpunkter av mer generell karaktär, och i avsnitt 5 har vi samlat ett antal mer specifika synpunkter.

1. Allmänna förutsättningar

I jämförelse med det översiktsplaneprogram som vi lämnade synpunkter på 2007-02-27 och det förslag till översiktsplan som vi lämnade synpunkter på 2010-01-31 har ytterligare stora framsteg tagits i och med detta utställda förslag till ÖP. Vi håller i stort sett med om att de strategier som beskrivs i kapitel 3 kan vara förenliga med en långsiktigt hållbar utveckling, särskilt den ortsstrukturer som beskrivs. Vi anser dock att ÖP:n inte tillräckligt lyckas beskriva och problematisera den huvudsakliga utmaning som kommunen står inför framöver, nämligen hur de styrkor som listas på s. 16 ska kunna bevaras och stärkas under en period då kommunen kommer att stå inför ett starkt exploateringsstryck till följd av t.ex. nya väg 73. Risken för växtvärk är hög och om inställningen till exploateringar är reaktiv och alltför generös finns en stor fara för att kommunens unika styrkor i form av höga natur- och kulturvärden kraftigt försvagas. Detta skulle drastiskt minska kommunens attraktionskraft. Den här utmaningen bör tydliggöras ytterligare i ÖP:n, som bör höja ambitionerna beträffande åtgärder som kan förebygga en försvagning av kommunens styrkor. En viktig sådan åtgärd är att planera för skydd för höga natur- och kulturvärden i större utsträckning än vad som nu är fallet i ÖP:n.

2. Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) är till stora delar ett bra och mycket viktigt dokument. Generellt anser vi att kommunen bör revidera ÖP:n i enlighet med de rekommendationer, förslag och slutsatser som finns i MKB:n. I ett par avseenden verkar det dock som om MKB:n inte beaktar planerade exploateringar som skulle få mycket stora miljökonsekvenser:

- På s. 73 (under rubriken ”Kommunens lokala miljömål”) nämns inte den planerade bebyggelsen i form av bostäder på strandskyddad mark söder om Hamnviken.
- På s. 92 (under rubriken ”Verksamhetsområden”) står det att läsa att Norvik och Kalvö inte behandlas i MKB:n eftersom områdena ”omfattas av pågående planer”.

Det här gör MKB:n svårtolkad, eftersom ÖP:n innefattar såväl ett utvecklingsområde söder om Hamnviken och de planerade verksamhetsområdena vid Norvik och Kalvö (se t.ex. karta på s. 117 i ÖP). Om MKB:n faktiskt har genomförts utan hänsyn till konsekvenser av dessa stora exploateringar är flera av MKB:ns resultat gravt missvisande. I så fall är det nödvändigt att revidera MKB:n. Vi vill även påpeka att Stora Vika saknas i den lista

på kommunens områden med högsta naturvärden som finns på s. 63 i MKB:n. Vi vill också passa på att påpeka att ”Lövhagen” under rubriken *Våtmarker* på s. 56 i MKB:n ska ändras till ”Lövsjön”.

3. Genomförande och uppföljning

En i nuläget svag del av ÖP:n är delen *Genomförande och uppföljning* (s. 146-147). Denna del bör utvidgas med en rad preciseringar kring hur kommunen har tänkt sig genomförandet och uppföljningar. Detta är också en rekommendation i MKB:n (s. 5), som påpekar behovet av att det tydligare ska framgå av ÖP:n vilka verktyg och åtgärder som behövs för att genomföra de uppställda strategierna. Beträffande uppföljning sägs på s. 147 att det är nödvändigt med ”en fortsatt dialog och nära samarbete mellan kommunens alla förvaltningar och avdelningar, exploitörer, byggherrar med flera”. Det bör preciseras hur kommunen har tänkt sig att se till att denna dialog och samarbete ska utformas. Vi undrar också vilka som inbegrips av uttrycket ”med flera”?

4. Behov av preciserade tidtabeller

På många ställen i ÖP:n finns ”läs mer”-hänvisningar som gäller dokument som ”ska tas fram” eller är ”under arbete”. För sådana dokument bör det anges en tidtabell för framtagandet, så att läsaren vet när dokumenten kommer att vara färdiga.

5. Specifika synpunkter

Kapitel 5 om pågående planering och utvecklingsmöjligheter: Vi tycker att detta kapitel är märkligt upplagt. Det överlappar eller stämmer inte helt överens med andra kapitel och orternas utvecklingsmöjligheter är så kortfattat beskrivna att det blir otydligt vad som menas. Vi föreslår att kapitlet istället helt och hållet inriktar sig på att beskriva den pågående planeringen, så att läsaren får veta vad som redan är beslutat eller sannolikt på väg att beslutas.

Kultur- och fritidsanläggningar (s. 28f): Den nya etableringsplats som nämns som möjlig för en ny motocrossbana (vid Dammen SÖ om Stora Vika) ligger nära flera tysta områden, jfr kartan på s. 69. Vi anser att alternativa etableringsplatser därför måste undersökas, helst i närheten av platser som redan idag ger upphov till buller.

Natur-, vatten- och kulturmiljöer (s. 29): Här nämns att naturområden i behov av någon skyddsform har identifierats, och på kartan på s. 31 är Stora Vika, Östra Styran och Lövhagen inringade. Vi instämmer i att dessa områden är i allra högsta grad skyddsvärda, men det finns fler skyddsvärda områden i kommunen, jfr s. 83. Vilka kriterier har använts för att identifiera just dessa tre områden? Sådana kriterier måste redovisas och motiveras för att identifieringen ska bli begriplig. På kartan på s. 79 finns exempelvis fler oskyddade områden med högsta naturvärde (klass 1). Varför har inte dessa identifierats som skyddsvärda?

Turism, rekreation och friluftsliv (s. 53):

- Vi konstaterar att det bara är delvis sant att det finns ”goda möjligheter till hållbar turism med cykel”. I själva verket är många av de allmänna vägarna i kommunen direkt farliga för cyklisterna, inte minst väg 225.
- Det konstateras att ”kommunen har gott om badplatser, både naturliga och iordningsställda”. Det bör preciseras vilka de iordningsställda är och vilket ansvar som kommunen har för dessa.

Riktlinjer för landsbygdens och skärgårdens näringar (s. 55):

- Riktlinjerna för jord- och skogsbruk bör kopplas närmare till det lokala miljömålet för ekologiskt lantbruk.
- Det bör framgå av ÖP:n hur stor andel av jordbruksmarken som har klass 3 och uppåt i åkermarksgraderingen och var i kommunen dessa marker finns.
- Riktlinjen ”Förutsättningar för ett rationellt skogsbruk ska ges och hänsyn till detta tas i planeringen” är mycket vag. Vad menas med detta? Vi anser att riktlinjen bör preciseras i riktning mot hänsynstagande till naturvärden i skogsbruket. Vi vill i sammanhanget påpeka att kommunen har möjlighet att sluta naturvårdsavtal med skogsägare och vi anser därför att ÖP:n bör redovisa kommunens ambition i denna fråga. I kommunen finns många nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt vars skydd kommunen bör vara med och ta sitt ansvar för, se Skogsstyrelsens Skogens Pärlor-system. Detta gäller även skyddsvärda

naturformationer som exempelvis den stora dödisgropen strax NV om Frölunda i Sorunda (N om väg 225).

- Det bör preciseras vilka ”de viktigaste reproduktionsområdena för fisk” är. På s. 56 nämns endast 1 ”värdefullt vatten”, nämligen Dyån/Fitunaån.

Transporter och hållbart resande (s. 58ff): För detta område finns konfliktpunkter som illustrerar den huvudsakliga utmaning som vi beskrev i avsnitt 1 ovan, nämligen hur de värden som gör kommunen attraktiv som bostads-, besöks- och verksamhetsplats ska kunna bevaras och ökas när kommunen ställs inför ett starkt exploateringsstryck. De här konflikterna bör tydliggöras i ÖP:n för att kunna tas på allvar i planeringen. Ett viktigt exempel är behovet av ”satsningar för snabbare och tätare trafik” på Nynäsbanan (s. 62). Vi instämmer i detta. Men detta är inte helt konsekvent med konstaterandet på s. 65 att den spårbundna persontrafiken måste kunna hålla ”minst samma standard som idag”. Detta kan uppfyllas genom att ha kvar samma standard som idag, vilket enligt vår åsikt skulle vara helt oacceptabelt med tanke på Nynäsbanans otillräckliga kapacitet och driftsproblem. Vi vill även påpeka att SL i sina synpunkter på förslag till ÖP (Samrådsredogörelse 2, s. 27) varnar för att pendeltågstrafiken kan komma att *reduceras* (vår kursivering) till följd av den ökade godstrafik på järnväg som planeras till följd av hamnen vid Norvik. De här konfliktpunkterna bör tydliggöras i ÖP:n, inte minst för att skapa planeringsberedskap för att bemöta dem. Några övriga synpunkter:

- På s. 62 påpekas behovet av bättre bussförbindelser med Södertälje, Botkyrka och Haninge. Vi instämmer, men Huddinge (särskilt Flemingsberg) bör läggas till i listan med tanke på att resande till Södertörns Högskola bör underlättas för invånarna i kommunen.
- Riktlinjerna på s. 65, första punkten: ”Ska förbättras” är mycket vagt och bör preciseras.
- Riktlinjerna på s. 65, femte punkten: Vilka är ”andra viktiga målpunkter”? I texten på s. 60 talas om ”kommunens orter och servicepunkter”, vilket i och för sig också bör preciseras. Detta indikerar att det är viktigt att kontrollera att det som listas under riktlinjer överensstämmer med innehållet i ÖP:ns löpande text.
- Vi instämmer i att det finns ett behov av åtgärder för att förbättra säkerheten längs väg 225. En begränsning mot tung trafik bör vidare införas. Frånsett alla andra skäl till detta av trafiksäkerhetsskäl har nya väg 73 rimligen ett mycket bättre skydd mot miljöfarliga utsläpp vid olyckor än väg 225. Väg 225 passerar vid ett flertal tillfällen över vattendrag som har naturliga bestånd av havsöring (Fitunaån och Kagghamraån samt deras tillflöden) och utsläpp av miljöfarliga ämnen till dessa vattendrag kan få förödande konsekvenser.

Gång- och cykeltrafik (s. 60 och kartan på s. 59): Vi vidhåller behovet av en högre ambition när det gäller att planera för större möjligheter för gång- och cykeltrafik i kommunen, se även våra synpunkter 2010-01-31 på förslaget till ÖP. Vi anser att kommunen ska ta sin del av ansvaret för att cykelvägar byggs även utanför tätorterna. Att enbart hänvisa till Trafikverkets resurser och prioriteringar är alltför defensivt och rimmar illa med att samtidigt ha ambitionen att det ska vara möjligt att cykla säkert mellan kommunens orter och servicepunkter. Hur ska vidare ordet ”möjlig” tolkas i ”möjlig ny cykelväg” i kartan på s. 59? En precisering är nödvändig – det torde vara ”möjligt” att ha cykelvägar längs alla allmänna vägar. Vi vill i sammanhanget påpeka att den tunga trafiken kommer att öka väsentligt framöver på vägen mellan Väggarö och Sunnerby till följd av den bergtäkt som kommer att öppnas vid Väggarö. Trafiken kommer att försämra säkerheten för gång- och cykeltrafikanter på denna väg och därmed försvåra möjligheterna att cykla säkert mellan Ösmo och Sorunda. Som vi ser det är den enda rimliga lösningen en cykelväg längs hela väg 225, i synnerhet som väg 225 har en hög potential som led för cykelturism.

Natur- och vattenmiljöer (s. 68ff): Det här avsnittet är en klar förbättring jämfört med det tidigare förslaget till ÖP. Vi vidhåller dock behovet av en ny heltäckande naturinventering av kommunen. Att en uppdatering av den drygt 20 år gamla översiktliga naturinventeringen har gjorts är bra, men inte tillräckligt. Även i MKB:n (s. 12) påpekas att kommunens underlagsmaterial för naturmiljö är föråldrat. En modern utformning av en ny heltäckande naturinventering skulle även ge ÖP:n ett bättre underlag för hushållning av ekosystemtjänster i kommunen. Några övriga synpunkter:

- Färgmarkeringarna på kartan på s. 69 är i vissa fall svåra att skilja från varandra. Går det att göra skillnaderna mellan de olika typerna av områdena tydligare? Även om det rör sig om grönstruktur kan det bli tydligare om även andra färger än grönt används i kartan.
- Omfattningen av tysta områden ser ut att vara ofullständig i kartan på s. 69. Det torde t.ex. finnas tysta områden i norra Sorunda som inte är markerade på kartan.
- Det är viktigt att arbeta för att Fitunakilen inte isoleras i förhållande till kommunens övriga gröna kilar

och värdekärnor. Det är bra att ett svagt grönt samband har identifierats mellan Fitunakilens södra ände och Stora Vika värdekärna, men det är även angeläget att stärka det gröna sambandet mellan Fitunakilen och Ösmo värdekärna. Därför bör ett svagt grönt samband även ritas in mellan Fullbro och Muskan över Sunnerby och Väggarö, inte minst med tanke på de här trakternas betydelse som närreklamationsområde för boende i Spångbro/Sunnerby.

- Långsjön med omgivande marker bör inkluderas i den regionala gröna kilen.
- Ordet ”främst” i den sista meningen i första spalten på s. 68 bör ersättas med ”särskilt”.
- Beträffande naturvårdsavtal på s. 82 vill vi påpeka att även kommunen kan upprätta sådana avtal med skogsägare, jfr vår synpunkt ovan angående riktlinjer för landsbygdens och skärgårdens näringar.
- Vi instämmer i konstaterandet på s. 83 att kommunen bör verka för att upprätta relevanta skydd för de områden som nämns i avsnittet *Nya skyddsvärda områden* och för andra möjliga skyddsvärda områden. Det bör dock preciseras *hur* detta ska gå till, exempelvis genom att indikera vilka kommunala naturreservat som planeras att bli inrättade. Sådana preciseringar skulle vara en värdefull konkretisering av vad som menas med en ”långsiktig strategi för utveckling och bevarande av grön- och blåstrukturen”, dvs. den strategi som ÖP:n betonar på s. 68 att det finns ett behov av. Vidare finns en inkonsekvens på så sätt att samtliga områden som nämns som skyddsvärda på s. 83 inte finns med som ”planerat skyddat område” på kartan på s. 79 och inte heller finns med som ”skyddsvärda” på kartan på s. 31. Här finns ett behov av förtydliganden. Det bör vidare preciseras vad som menas med ”planerat skyddat område”? Vilken typ av skydd?

Materialförsörjning (s. 90ff): Detta avsnitt är en förbättring jämfört med tidigare förslag till ÖP. Vi vidhåller dock att det bör ingå en strategi för att i mesta möjliga mån öka återvinningen av berg- och schaktmassor, t.ex. genom att se till att det finns en infrastruktur för detta. På så sätt minimeras behovet av att öppna nya bergtakter. Några övriga synpunkter:

- Bergtåkten vid Väggarö har trots våra starka invändningar och många protester från närboende fått tillstånd. Texten i ÖP:n bör därför uppdateras.
- Vi konstaterar att om det enorma bergguttaget som planeras ske vid Norvik blir av resulterar detta i bergmassor som kan täcka kommunens långsiktiga behov. Kommunen behöver därför planera hur mellanlagring ska göras möjlig, så att bergguttaget vid Norvik faktiskt leder till att andra bergguttag i kommunen blir onödiga under lång tid framåt. En sådan planering tillsammans med en strategi för återvinning gör i sin tur att det är onödigt att identifiera andra möjliga platser för bergtåktverksamhet – platserna 1-5 i listan på s. 92 och på kartan på s. 91 bör därför strykas ur ÖP, även med tanke på de stora konflikterna mellan bergtåktverksamhet på dessa platser och andra intressen.
- Kartan på s. 91 innehåller fel. Det sägs att röd triangel betyder pågående grustag, men de röda trianglarna på kartan markerar *bergguttag* som har fått tillstånd (Väggarö) respektive bergguttag som planeras (Himmelsö, Norvik). Det är istället grustagen i Sunnerby och Grödby som ska markeras med röda trianglar. Himmelsö och Norvik bör få en beteckning för planerat bergguttag och Väggarö bör få en beteckning för bergguttag som har fått tillstånd. Vidare bör platserna med gula trianglar strykas, jfr föregående punkt.

Energiförsörjning (s. 93f): Vi är positiva till etablering av vindkraft och anser att etablering till havs bör prioriteras. Etablering till lands är mer komplicerad på grund av fler konfliktpunkter, inte minst med förekomsten av tysta områden.

Risker och sårbarhetsfaktorer (s. 96f): Det vore önskvärt om detta kapitel tar ett bredare grepp, förslagsvis genom att arbeta med begreppet resiliens och analysera risker och sårbarhet utifrån ett resiliensperspektiv. I övrigt anser vi att avsnittet om *Farligt gods på land och vatten* är alldeles för tunt med tanke på den dramatiska ökningen av farligt gods som LNG-terminalen i Nynäshamn och den planerade hamnen vid Norvik kommer att leda till. Se även Länsstyrelsens synpunkter på s. 13 i Samrådsredogörelse 2. Vidare bör det i avsnittet *Förorenad mark* preciseras hur kommunen kommer att gå vidare med inventeringar av förorenade områden.

Nynäshamn (s. 116ff):

- Vi instämmer i att stadens parker är viktiga och uppmanar till stor varsamhet gentemot parker och träd i staden.
- Vi är kritiska till att området söder om Hamnviken markeras som utvecklingsområde om detta syftar till det stora bostadsområde på strandskyddad mark som har varit på förslag. Istället vill vi se en alternativ utveckling av hela Lövhagen-området (inklusive markerna söder om Hamnviken) med hjälp av

- användningsområden som harmonierar med friluftsliv och området höga naturvärden.
- Vi vidhåller vår kritiska inställning till etableringen av en storhamn vid Norvik och anser fortfarande att det skulle vara bättre att utnyttja Norvik för exempelvis bostadsbebyggelse eller att flytta den befintliga hamnen i Nynäshamn till Norvik.

Segersång (s. 124): Vi instämmer med att ny bebyggelse väster om Segersångs station står i konflikt med grönstrukturen. Naturvärdena i området måste kartläggas noggrant, så att eventuell bebyggelse påverkar naturvärdena i så liten utsträckning som möjligt.

Sunnerby-Spångbro (s. 126f):

- Torps hage (även kallad Pettsons hage) strax söder om Sunnerby bör nämnas i avsnittet om natur- och kulturvärden. Tack vare insatser från Sunnerbyskolan, Naturskolan och oss är hagen välhävdad med bete och slåtter, vilket har höjt hagens naturvärden. Den är också värdefull ur rekreationssynpunkt för boende i Sunnerby. Hagen bör räknas in i de kulturmiljöer runt Torps by som ska omfattas av områdesbestämmelser, och det bör då preciseras att hagen ska vara föremål för fortsatt hävd.
- Grundvattentäkten Gorrans stora sårbarhet för störningar bör ytterligare understrykas. Detta betonas också av Länsstyrelsen (Samrådsredogörelse 2, s. 12).

Grödbby (s. 131): Grundvattentäkten Gorrans stora sårbarhet för störningar bör även här ytterligare understrykas. Återigen betonas detta också av Länsstyrelsen (Samrådsredogörelse 2, s. 12).

Stora Vika (s. 132f). En fördjupad ÖP bör tas fram för Stora Vika på grund av traktens ovanligt höga natur- och kulturvärden. Det är mycket positivt att ÖP:n öppnar för helt nya användningsområden för det före detta kalkstensbrottet. Det är angeläget att nya bebyggelser och verksamheter i Stora Vika anpassas till de höga natur- och kulturvärdena. Kartan på s. 133 bör kompletteras med omfattningen av det planerade skyddade området som återfinns på kartan på s. 79. Vidare bör avsnittet på s. 146 om Stora Vika även nämna förekomsten av de ovanligt höga naturvärdena.

Med vänlig hälsning

NYNÄSHAMNS NATURSKYDDSFÖRENING

8. Övrigt

NNF:s funktionärer har på olika sätt företrätt föreningen i offentliga sammanhang. Bland annat var Gun Svedman NNF:s representant på Svenska Naturskyddsföreningens höstkonferens *Rädda mannen* i Stockholm den 18 november och Tore Söderqvist representerade NNF vid en paneldebatt med politiker på Nynäshamns kommuns samhällsbyggnadsdag i Nynäshamn den 9 september.

Avslutningsvis vill styrelsen ge alla som har gjort insatser för föreningen under 2011 ett stort tack.

Nynäshamn den 18 mars 2012

Malena Karlsson

Lisa Lundin

Staffan Lundquist

Gun Svedman

Tore Söderqvist

Bilaga A. Vår- och sommarprogrammet

Vår- och sommarprogram 2011

Varmt välkommen till våra programpunkter! Du är även välkommen till aktiviteter som andra kretsar i Naturskyddsföreningen anordnar. Sök information på riksföreningens hemsida www.naturskyddsforeningen.se. Besök också vår hemsida www.naturskyddsforeningen.se/nynashamn! Där får du viktig information om programpunkter, lokala miljö- och naturfrågor och om NNF:s yttranden i olika planärenden i kommunen.

 Naturbussen Vi hoppas att även i år kunna erbjuda en tur med Naturbussen. Håll utkik efter information på vår hemsida och i Nynäshamns Posten! På hemsidan kan du läsa en rapport om den senaste Naturbussturen.

Onsdag 23/2: Kom igång med fågelskådning!

Nynäshamns Församlingshem, Hamngatan 4, 19.00. Giggi Sahlstrand och Eva Stenvång Lindqvist berättar hur man kommer igång med fågelskådning – och håller intresset vid liv! De har skrivit boken *Börja skåda fågel* och bl.a. medverkat i SVT:s Mitt i Naturen. Kaffe serveras. Kvällen arrangeras i samarbete med NOF (Nynäshamns Ornitologiska Förening, www.nynof.se).

Tisdag 8/3: Kväll om varg och andra rovdjur

Nynäshamns Segelsällskaps klubbhus, Strandvägen 13, Nynäshamn, 19.00. Ska vi ha rovdjur i Sverige? Vargdebatten är i full gång. Är det rätt med vargjakt eller inte? Etolog Gun Svedman, som levt med vargar och studerat deras beteende i Bayerischer Wald i sydöstra Tyskland, visar bilder och berättar om sina erfarenheter av vargar. Hur är vargen? Är den farlig för människor? Ska den jagas eller fredas? Kaffe serveras. Upplysningar: Gun Svedman (08-52015182).

Söndag 20/3: Årsmöte, utomhuspedagogik och promenad till Lövhagen

Nynäshamns Segelsällskaps klubbhus, Strandvägen 13, Nynäshamn, 11.00. Vi kallar alla medlemmar till årsmöte. Vi bjuder på kaffe och smörgås. Efter årsmötet tar vi en promenad till det område som ska ombildas till naturreservat om Hamnviksprojektet blir av. Dessutom får alla deltagare pröva några övningar i utomhuspedagogik under ledning av Lisa Lundin. För fikaplaneringens skull: Anmäl ditt deltagande till Tore Söderqvist (076-2475796, nynatur@hotmail.com) senast fredag 18/3.

Söndag 27/3: Rójning i Pettsons hage

Pettsons hage/Björkbacken, Torp, Sorunda, 10.30. Kom och hjälp till att röja sly – varje litet handtag är välkommet! Hagen gränsar mot åkern. Följ Slätkärrsvägen och vik in till höger på en liten grusväg. Medtag matsäck – vi gör upp eld och ordnar korvgrillning om vädret tillåter. Ta även gärna med såg, grensax eller yxa. Upplysningar: Tore Söderqvist (076-2475796).

Torsdag 7/4: Ugglevaka

NOF (www.nynof.se) ger oss den här kvällen möjlighet att följa med på ugglevaka. Att höra ugglor en vårkväll brukar vara en stor naturupplevelse, så missa inte detta! Kontakta exkursionsledaren Kalle Sundström (08-53044142, 070-8201990) för information om tid och plats. Vi tar oss runt i deltagarnas egna bilar, och samåkning organiseras vid samlingen.

Söndag 12/6: Fjärilarnas Dag i Stora Vika

2007 invigdes en natur- och kulturstig som löper runt kalkstensbrottet i Stora Vika. Sedan dess har vi årligen firat Fjärilarnas Dag på försommaren. Du guidas runt stigen av fjärilsexperten Göran Palmqvist och kommunantikvarie Maria Landin. Det brukar alltid dyka upp någon intressant fjäril att titta närmare på – håll ögonen öppna! Du kan även när som helst ta din egen promenad längs stigen och ta del av dess tavlor, som berättar om traktens rika fjärilsfauna och andra naturvärden samt dess historia. *Samling 11.00 vid P-platsen en bit in på infarten till gamla cementfabriken.* Medtag matsäck. Upplysningar: Tore Söderqvist (076-2475796).

Torsdag 11/8: m/s Shamrock till Nynäshamn

Nynäshamns hamn. Naturskyddsföreningen uppmärksammar havsmiljön i augusti genom en havskampanj och segling längs ostkusten med galeasen m/s Shamrock. 11/8 lägger m/s Shamrock till i Nynäshamn, och då är alla intresserade välkomna till olika aktiviteter med anknypning till havsmiljön. Mer information kommer att läggas ut på vår hemsida och i NP. Upplysningar: Gun Svedman (08-52015182). Det är möjligt att ansöka om att delta i kampanjseglingen – information kommer att finnas på: www.naturskyddsforeningen.se/medlemssidor/natverk/havsnatverket/.

Slåtter i Pettsons hage

Slåttern blir i månadsskiftet aug/sep – håll utkik på hemsidan och i NP. Upplysningar: Tore Söderqvist (076-2475796).

 Efterlysning Vi söker dig som vill göra en insats för naturen! Kontakta Tore Söderqvist (076-2475796, nynatur@hotmail.com).

 Röjningstelefonen Du kan hjälpa oss med naturvården i Fjärilarnas Marker i Stora Vika och i Pettsons hage vid Torp i Sorunda genom att t.ex. ta bort sly med hjälp av såg eller grensax. **Det här kan du göra en stund vilken dag som helst!** Kontakta Tore Söderqvist (076-2475796), så får du närmare instruktioner.

 (Tips om) bidrag är välkomna! Vi är mycket tacksamma för det ekonomiska bidrag du ger till vår verksamhet genom att betala medlemsavgiften till Naturskyddsföreningen. En andel av denna förs nämligen vidare till NNF, närmare bestämt ca 19 kr per år och medlem från våra nästan 600 medlemmar. Men med mer pengar skulle vi kunna göra mer naturvård. Om du har tips om lämpliga fonder och andra källor till bidrag är du välkommen att höra av dig. Du är förstås även välkommen att ge ett frivilligt bidrag till vår verksamhet. Vårt plusgirokonto är 13 52 09-5.

 Vill du ha utskick per e-post i stället?

Hör av dig med ett mejl till nynatur@hotmail.com.

Bilaga B. Programmet för Havskampanjdagen

EN DAG FÖR HAVSMILJÖN – NYNÄSHAMN TORSDAG 11 AUGUSTI

Välkommen till galeasen m/s Shamrock!

- Shamrock ligger ca. 8.00-20.00 vid Fiskebryggan.
- Ombord finns utställningar, akvarier, frågesport, försäljning, m.m.
- I hamnen serverar Kroken sin fisksoppa för 139 kr hela dagen.

Invigning av kampanjdagen

11.00: Välkomsttal av kommunalrådet Anna Ljungdell (Fiskebryggan).

Så ger en våtmark renare havsmiljö.

Lars Hagelin visar Alhagens våtmark

12.00: Naturbussen avgår från Nynäshamns station till Alhagen.

12.15: Visningen börjar vid Gröna boden vid Kalvöstallet.

14.00: Naturbussen hämtar vid Alhagen.

Upptäck världen under ytan!

Snorkling och håvning för stora och små

13.00: Naturbussen avgår från Nynäshamns station till Drottningviken vid Strandvägen.

13.15: Håva vid stranden och snorkla vid snorkelleden. Gabrielle Carlsson m.fl. guider.

Några snorkelutrustningar för barn finns att låna. Ta gärna med matsäck.

15.00 och 16.00: Naturbussen hämtar vid Drottningviken.

Så slipper du påväxt på båtbottnen

14.00 och 18.00: Lisa Lundin visar båtbottentvätten vid Nynäshamns gästhamn och berättar om havstulpaner.

Det hållbara Nynäshamn – om kommunens miljöarbete

15.00-16.30: Katarina Erlandsson, Jonas Qvarfordt och Malin Qviberg berättar bl.a. om vad kommunen gör för att minska föroreningen av Östersjön. Lokal: Landsort, plan 7 i kommunhuset, Stadshusplatsen 1.

Alla aktiviteter är gratis!

Naturbussen körs av Kerstins Taxi & Buss AB

Naturskyddsföreningen

Upplysningar: Gun
Svedman, 070-789 33 37